

нема нищо радостно и утешително. Кой може да разбере болката на такъв човек? . . . Преди това, като ученичка, тя може би е обичала някоя своя другарка. А после онзи инстинкт у жената да обича някого е заговорил у нея стихийно . . . Нима по-късно тя няма да разбере каква грешка е сторила? И ще остане той да изживява своята безутешна скръб по несбъднати мечти. Такива печални мисли често спхождаха Миткова най-вече преди и след всяка среща.

Но особено много страдаше той от това мъчително чувство на отчужденост и от съзнанието за нещо непоправимо. Никому, дори на нея, той не смееше да каже колко тая мъка гори сърцето му . . . Понякога той мечтаеше за най-невъзможното — да направи природата изключение за него. И той подобно на Фауст изведнаж да се преобрази на млад. Па с огън неугасим и със чувства не смуцавани от нищо да обикне както никога не е обичал . . . Но след такива копнежи той се отдаваше повече на своята мъка. И все по-смутено и все по-настойчиво той се питаше: „не е ли вече късно“? Мъката по отлетела младост не щадеше дори най-щастливите минути в срещите му с нея . . . Той ставаше тъжен, безволен, тъжен, безучастен, тъжен, мрачен. Не можейки да си обясни това чудно негово настроение младото момиче често завършваше с плач и упреци.

По някога той употребяваше усилия да се покаже весел и се мъчеше да издържи до край. В такива минути той с едно младежко увлечение приемаше ласките на младото момиче. Той тъжен, нежно галеше нейното младо вображение — рисуваше ѝ некакво розово бъдаще; говореше ѝ за неща невъзможни и осъществими само в приказките; онзи речник от ласки и нежности, който не се изучава и все пак се знае наизус от всеки влюбен, той изчерпваше до край. Нещо повече, в своето увлечение той понякога заприличваше на дете и дори говореше глупости. „Нали ще бъдеш вечно мой“? питаше го тя с пламнала от възлнение лице и с поглед чист и засмен като ясно небе. „Да, отвърждаше той бавно и замислено, но“ . . . С пжргавината на котка тя се хвърляше в неговите обятия и запушваше устата му. Но до като ставаха тия мили сцени нейде дълбоко у него коварно и безмилостно го гнетеше същата мъка. И колкото да се стараше той да я заглуши, тя болезнено и упорито човъркаше мислите му. По-късно той не се питаше, а самоуверено си отговаряше: „да, късно е вече“. И това убеждение не беше нищо изкуствено и фалшиво. То беше една истина, която неминуемо се налага на всеки човек в живота . . . То го преследваше като мисълта за смърт.